

Sygn. akt VIII Ka 37/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: **SSO Przemysław Wasilewski – spr.** Sędziowie: **SO Dorota Niewińska**

SO Krzysztof Kamiński

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Wiesławy Sawoško-Grębowskiej

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 roku

sprawy skazanego K. D.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 24 października 2012 r., sygn. akt III K 866/12

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że z komparycji rozstrzygnięcia eliminuje orzeczenie opisane w punkcie 4.

II. W pozostałym zakresie wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. kwotę 147,60 złotych (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy), w tym kwotę 27,60 złotych (dwadzieścia siedem złotych sześćdziesiąt groszy) z tytułu podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

IV. Zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

K. D. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 23 lipca 2001 roku w sprawie o sygn. akt **XI K 65/01** za czyn popełniony w dniu z 16 na 17 grudnia 2000 roku z art. 178 a § 1 k.k. skazano go i wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 2 lat. Sąd orzekł świadczenie pieniężne w kwocie 500 złotych na rzecz Fundacji na rzecz dzieci poszkodowanych w wypadkach samochodowych (...)Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe. Wyrok uprawomocnił się w dniu 4 sierpnia 2001 roku.

II. Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckim z dnia 19 lutego 2004 roku w sprawie **II K 86/04** za czyn popełniony w dniu 20 kwietnia 2003 roku z art. 178 a § 1 k.k. skazano go i wymierzono mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy o charakterze

fizyczno-porządkowym na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym wskazanej przez Sąd oraz środek karny w postaci prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku. Sąd orzekł świadczenie pieniężne w kwocie 100 złotych na rzecz (...) Komitetu Pomocy (...) w W.M.. Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe. Wyrok uprawomocnił się w dniu 16 kwietnia 2004 roku. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku Sąd zamienił skazanemu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy o charakterze fizyczno-porządkowym na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym wskazanej przez Sąd na zastępczą karę grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych przy przyjęciu wysokości jednej stawki na równoważną kwocie 10 złotych. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 29.12.2005 roku.

III. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 8 sierpnia 2005 roku w sprawie **III K 2239/05** za czyn popełniony w dniu 19 kwietnia 2005 roku z art. 178 a § 2 k.k. skazano go i wymierzono mu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazany przez Sąd w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Orzeczono również środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz świadczenie pieniężne w kwocie 100 złotych na rzecz (...) Komitetu (...) w W.. Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe. Wyrok uprawomocnił się 16 sierpnia 2005 roku.

IV. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 17 marca 2010 roku w sprawie **III K 55/10** za czyn popełniony okresie od 01 listopada 2009 roku do 11 grudnia 2009 roku z art. 278 § 1 k.k. skazano go i wymierzono mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat. Ponadto orzeczono nawiązkę w kwocie 640,70 na rzecz Nadleśnictwa W.. Zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych. Wyrok uprawomocnił się w dniu 22 kwietnia 2010 roku.

V. Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie **III K 242/10** za czyn popełniony w dniu 8 stycznia 2010 roku z art. 178 a § 1 k.k. skazano go i wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat, zobowiązując w tym czasie do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu. Sąd orzekł na mocy art. 71 § 1 k.k. grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki za równoważną kwocie 10 złotych. Orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat. Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe. Wyrok uprawomocnił się w dniu 15.06.2010 roku. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 21 czerwca 2011 roku zarządzono wykonanie kary 10 miesięcy pozbawienia wolności w sprawie III K 242/10. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 24 września 2011 roku.

VI. Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie **III K 74/11** za czyny popełnione w dniach: 19 listopada 2010 roku z art. 178 a § 4 k.k. w zb. z art. 244 k.k. oraz czyn popełniony w dniu 3 grudnia 2010 roku z art. 178 a § 4 k.k. w zb. z art. 244 k.k. skazano go i na mocy art. 178 a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzono mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Orzeczono również zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat. Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe. Wyrok zaoczny uprawomocnił się w dniu 5 marca 2011 roku.

VII. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 17 maja 2011 roku w sprawie **III K 331/11** za czyn popełniony w dniu 5 marca 2011 roku z art. 244 k.k. skazano go i wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat oraz na mocy art. 71 § 1 k.k. karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej na 10 złotych. Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe. Wyrok uprawomocnił się w dniu 25 maja 2011 roku.

VIII. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 16 maja 2012 roku w sprawie **III K 253/12** za czyn popełniony w dniu 6 grudnia 2011 roku z art. 178 § 4 k.k. w zb. z art. 244 k.k. skazano go i wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności. Orzeczono również zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 10 lat. Zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych. Wyrok uprawomocnił się w dniu 24 maja 2012 roku.

Wyrokiem łącznym z dnia 24 października 2012 r. w sprawie o sygn. III K 866/12 Sąd Rejonowy w Białymstoku na mocy art. 572 k.p.k. postępowanie w sprawie o wydanie wyroku łącznego umorzył. Zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie. Zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. kwotę 147,60 złotych (stu czterdziestu siedmiu złotych sześćdziesięciu groszy), w tym kwotę 27,60 złotych (dwudziestu siedmiu złotych sześćdziesięciu groszy), tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł skazany K. D.. Stwierdził, że zarządzono do wykonania karę 1 roku pozbawienia wolności, zawieszoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z 17 maja 2011 r. o sygn. III K 331/11 i w jego ocenie jest to podstawa do połączenia wyroków i wymierzenia mu kary łącznej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wniesiona przez skazanego nie okazała się zasadna. Sąd Odwoławczy dostrzegł jednakże z urzędu błąd w ustaleniach faktycznych, który skutkowałą zmianą komparycji wyroku Sądu I Instancji (poprzez usunięcie pkt. 4 tj. wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 17 marca 2010 r. o sygn. III K 55/10), co nie wpłynęło w żadnym stopniu na prawidłowość decyzji umarzającej postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego.

Punktem wyjścia dla rozważań w zakresie istnienia przesłanek do orzeczenia kary łącznej jest właściwie ustalenie, jakimi wyrokami K. D. został skazany. Następnym krokiem będzie analiza tych skazań w zakresie zaistnienia przesłanek materialno prawnych określonych w art. 85 k.k., które otwierają możliwość połączenia kar i wydania wyroku łącznego.

Należałoby bowiem zauważyć, że wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 17 marca 2010 r. o sygn. III K 55/10 uprawomocnił się **w dniu 22 kwietnia 2010 r.** Niniejszym wyrokiem orzeczono karę 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania **na okres 2 lat.**

Zgodnie zaś z art. 76 § 1 i 2 k.k. skazanie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem **6 miesięcy od zakończenia okresu próby.** Jeżeli wobec skazanego orzeczono grzywnę lub środek karny zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem ich wykonania nie dotyczy to środka karnego wymienionego w art. 39 pkt 5. Zatarcie na podstawie art. 76 k.k. następuje z mocy samego prawa. Po pomyślnym upływie okresu próby przyjmuje się fikcję prawną i uznaje skazanie za niebyłe. Faktem jest, że zgodnie z uregulowaniem zawartym w art. 108 k.k. dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich skazań, jednakże **przepis art. 76 § 1 k.k. stanowi lex specialis w stosunku do art. 108 k.k.** i wyłącza w tym zakresie jego zastosowanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2010 r., o sygn. V KK 10/10, LEX nr 58393).

Biorąc pod uwagę zatem uregulowanie zawarte w art. 76 § 1 i 2 k.k. skazanie wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 55/10 uległo zatarciu z upływem **22 października 2012 r.** (po upływie 6 miesięcy od zakończenia okresu próby - w wymiarze 2 lat), mając również na uwadze to, że środek karny orzeczony niniejszym wyrokiem został wykonany (akta sprawy Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 55/10). Tym samym na datę wydania niniejszego wyroku łącznego (24 października 2012 r.) skazanie wyrokiem zapadłym w sprawie o sygn. III K 55/10 uległo zatarciu i powinno być traktowane jako nieistniejące. W konsekwencji oznacza to, że wyrok ten nie powinien znaleźć się w komparycji wyroku łącznego wymieniającego enumeratywnie skazania K. D., jak również to, że wyrok ten nie powinien zostać poddany analizie pod kątem zaistnienia przesłanek określonych w art. 85 k.k.

Tym samym sytuacja skazanego K. D. w zakresie orzeczonych w stosunku do jego osoby skazań obejmuje 7 wyroków **(XI K 65/01, II K 86/04, III K 2239/05, III K 242/10, III K 74/11, III K 331/11, III K 253/12).**

Zgodnie z treścią art. 569 § 1 k.k. Sąd wydaje wyrok łączny w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów, gdy zachodzą przesłanki określone w art. 85 k.k. Przepis art. 85 k.k. stanowi, iż Sąd orzeka karę łączną, **jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok chociażby**

nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu.

Analizując układ chronologiczny wydanych w stosunku do K. D. skazań należy zauważyć, że pierwszym chronologicznie wyrokiem w stosunku do skazanego jest wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku **z dnia 23 lipca 2001 r. o sygn. XI K 65/01**, kolejnymi zaś są wyroki: Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckim o sygn. II K 86/04 za czyn popełniony w dniu **20 kwietnia 2003 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 2239/05 za czyn popełniony **w dniu 19 kwietnia 2005 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 242/10 za czyn popełniony **w dniu 8 stycznia 2010 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 74/11 za czyny popełnione w dniach: **19 listopada 2010, 3 grudnia 2010 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 331/11 za czyn popełniony **w dniu 5 marca 2011 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 253/12 za czyn popełniony w **dniu 6 grudnia 2011 r.**

Przestępstwa, za które K. D. został skazany wyrokami w sprawach o sygn. II K 86/04, III K 2239/05, III K 242/10, III K 74/11, III K 331/11 i III K 253/12 zostały popełnione przez niego po wydaniu wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 23 lipca 2001 r. o sygn. XI K 65/01, który był chronologicznie pierwszym wyrokiem

Drugim chronologicznie wyrokiem poddanym analizie był wyrok Sądu Rejonowego w Wysokiem M. **z dnia 19 lutego 2004 r. o sygn. II K 86/04**. Kolejnymi zaś są wyroki: Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 2239/05 za czyn popełniony **w dniu 19 kwietnia 2005 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 242/10 za czyn popełniony **w dniu 8 stycznia 2010 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 74/11 za czyny popełnione w dniach: **19 listopada 2010, 3 grudnia 2010 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 331/11 za czyn popełniony **w dniu 5 marca 2011 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 253/12 za czyn popełniony w **dniu 6 grudnia 2011 r.** Również w tym przypadku, czyny za które orzeczono kary wyrokami w sprawach o sygn. III K 2239/05, III K 242/10, III K 74/11, III K 331/11, III K 253/12 zostały popełnione po dacie kolejnego pierwszego chronologicznie wyroku Sądu Rejonowego w Wysokiem M. z dnia 19 lutego 2004 r. o sygn. II K 86/04.

Trzecim chronologicznie wyrokiem jest wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku **z dnia 8 sierpnia 2005 r. o sygn. III K 2239/05**. Kolejnymi zaś są wyroki: Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 242/10 za czyn popełniony **w dniu 8 stycznia 2010 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 74/11 za czyny popełnione w dniach: **19 listopada 2010, 3 grudnia 2010 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 331/11 za czyn popełniony **w dniu 5 marca 2011 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 253/12 za czyn popełniony w **dniu 6 grudnia 2011 r.** W tym przypadku, czyny za które orzeczono kary wyrokami wydanymi w sprawach: III K 242/10, III K 74/11, III K 331/11, III K 253/12 zostały popełnione po dacie kolejnego pierwszego chronologicznie wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 8 sierpnia 2005 r. o sygn. III K 2239/05.

Czwartym chronologicznie wyrokiem jest wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **7 czerwca 2010 r. o sygn. III K 242/10**. Kolejnymi zaś są wyroki: Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 74/11 za czyny popełnione w dniach: **19 listopada 2010, 3 grudnia 2010 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 331/11 za czyn popełniony **w dniu 5 marca 2011 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 253/12 za czyn popełniony w **dniu 6 grudnia 2011 r.** Czyny za które orzeczono kary wyrokami: III K 74/11, III K 331/11, III K 253/12 zostały popełnione po dacie kolejno pierwszego chronologicznie wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie o sygn. III K 242/10.

Piątym chronologicznie wyrokiem jest wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia **22 lutego 2011 r. o sygn. III K 74/11**. Kolejnymi zaś wyroki: Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 331/11 za czyn popełniony **w dniu 5 marca 2011 r.**, Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 253/12 za czyn popełniony w **dniu 6 grudnia 2011 r.** Również w tym przypadku, czyny za które orzeczono kary wyrokami: III K 331/11, III K 253/12 zostały popełnione po dacie kolejnego pierwszego chronologicznie wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie o sygn. III K 74/11.

Następnym chronologicznie wyrokiem jest wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku **z 17 maja 2011 o sygn. III K 331/11**. Kolejnym jest zaś wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 253/12 za czyn popełniony w **dniu 6 grudnia 2011 r.** Czyn za który orzeczono karę wyrokiem o sygn. III K 253/12 został popełniony po dacie kolejnego pierwszego chronologicznie wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 17 maja 2011 r. w sprawie o sygn. III K 331/11.

Biorąc zatem pod uwagę powyżej wskazaną analizę należy zauważyć, że czyny objęte tymi wyrokami pozostają ze sobą w takim związku chronologicznym, że nie zostały spełnione przesłanki materialnoprawne o których mowa w art. 85 k.k. W konsekwencji powoduje to brak możliwości do wydania wyroku łącznego i konieczność umorzenia postępowania na podstawie art. 572 k.p.k., tak jak to zrobił Sąd I Instancji.

Zgodnie bowiem z treścią art. 572 k.p.k. **Sąd umarza postępowanie w zakresie wydania wyroku łącznego** wtedy, gdy nie istnieją warunki do połączenia wyroków wskazanych we wniosku ani też nie ma możliwości połączenia w wyrok łączny innych skazań danej osoby. W niniejszej sprawie tego rodzaju sytuacji zachodzi.

Oznacza to jednocześnie, że podnoszona w apelacji przez skazanego K. D. kwestia zarządzonej kary, która była uprzednio warunkowo zawieszona - wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku o sygn. III K 331/11 nie ma w jego sytuacji (pod względem możliwości wydania wyroku łącznego) żadnego znaczenia.

Mając na uwadze powyższe koniecznym okazała się jedynie zmiana wyroku Sądu I Instancji w ten sposób, że z komparycji wyeliminowano orzeczenie opisane w punkcie 4 (tj. wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 17 marca 2010 r. w sprawie III K 55/10) z uwagi na zatarcie skazania. W pozostałym zakresie utrzymując wyrok w mocy.

Zaskarżony wyrok nie jest dotknięty innymi wadami, które powinny być brane przez Sąd Odwoławczy z urzędu.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Na marginesie Sąd Okręgowy w trakcie rozprawy apelacyjnej w dniu 28 lutego 2013 r. (k. 83v) oddalił wniosek skazanego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z ponownej opinii o skazanym, bowiem w aktach sprawy znajduje się już opinia z sierpnia 2012 r., a wniosek ów w sposób oczywisty zmierzał do przedłużenia postępowania. Poza tym dowód z opinii, nawet niezwykle pozytywnej, nie zmienił by tego, że nie ma możliwości w sytuacji skazanego do wydania wyroku łącznego i połączenia żadnego ze skazań.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy § 14 ust. 5, § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1348).

Na mocy art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze kierując się jego sytuacją materialną, który w chwili obecnej odbywa karę pozbawienia wolności.